

Faculteit der Bètawetenschappen

Sectie Wetenschapsgeschiedenis

VERSLAG 2015-2017

VRIJE UNIVERSITEIT AMSTERDAM

INHOUD

1. Inleiding	5
2. Samenstelling sectie	7
3. Onderwijs	8
3.1 Overzicht colleges	8
3.2 Verder over onderwijs	10
4. Publicaties	10
4.1 Wetenschappelijke publicaties	10
4.2 Vakpublicaties	11
4.3 Recensies e.d.	14
5. Voordrachten, congressen, symposia	14
5.1 Organisatie van congressen, symposia e.d.	14
5.2 Voordrachten binnenland	15
5.3 Voordrachten buitenland	19
6. Verdere relevante functies en activiteiten	21
6.1 Functies binnen de universiteit	21
6.2 Nevenfuncties, nevenactiviteiten e.d.	21

1. INLEIDING

Dit verslag geeft een kort overzicht van de in de periode 2015-2017 verrichte werkzaamheden door de medewerkers van de Sectie Wetenschapsgeschiedenis (voorheen Algemene Vorming) van de Faculteit der Bètawetenschappen (voorheen Faculteit der Exacte Wetenschappen) van de Vrije Universiteit.

De Sectie verzorgt (of draagt bij aan) een tiental cursussen, voornamelijk binnen de bètafaculteit. Het onderwijs aan de studenten van de Afdelingen Informatica en Wiskunde heeft zich tot een steeds belangrijker pijler van het door de sectie gegeven onderwijs ontwikkeld, vooral door de introductie van een Engelstalige informatica-opleiding. Overleg met de Faculteit Aard- en Levenswetenschappen heeft geresulteerd in nieuwe cursussen 'filosofie en geschiedenis van de natuurwetenschappen' voor studenten Farmacie (met ingang van 2018) en studenten Gezondheidswetenschappen (vanaf 2019). Beide cursussen worden verzorgd in samenwerking met de Afdeling Filosofie van de Faculteit der Geesteswetenschappen. Verder wordt in samenwerking met Prof. Jeroen van Dongen van de UvA een cursus geschiedenis en filosofie van de scheikunde gedoceerd voor scheikundestudenten van beide universiteiten. Tenslotte draagt de sectie ook bij aan de voor alle aio's verplichte cursus Research Integrity en de Honours Course Science and Religion: Views from History, die vanuit de sectie wordt gecoördineerd. Meer algemeen wordt er naar gestreefd dat er in alle opleidingen van de faculteit verplicht onderwijs in de wetenschapsgeschiedenis wordt opgenomen, vanwege het belang dat de Vrije Universiteit aan de academische vorming hecht en de bijdrage die de wetenschapsgeschiedenis daaraan kan leveren.

Het onderzoek van de sectieleden richt zich in algemene zin op cultuurhistorische verbanden tussen de wetenschap en haar maatschappelijke context gedurende de 19de en 20ste eeuw. De onderzoekstijd van de medewerkers is formeel ingebed in het interfacultaire *CLUE+*, het *VU Research Institute for Culture, Cognition, History and Heritage*. Het VU-brede *Stevin Centre for History of Science and Humanities / Stevin Centrum voor Wetenschapsgeschiedenis* (stevincentre.com) maakt officieel onderdeel uit van *CLUE+*. Doel van het centrum is het coördineren van onderwijs- en onderzoeksactiviteiten op het gebied van de wetenschapsgeschiedenis in de meest brede zin en tevens het verhogen van de zichtbaarheid van dit vakgebied. Frans van Lunteren en Ida Stamhuis maken deel uit van het bestuur van het Stevin Centre, de laatste in de rol van voorzitter.

In de beschouwde periode is een drietal proefschriften afgerond waarbij het onderzoek (deels) vanuit de sectie is begeleid: Ilya Nieuwland, 'The colossal stranger. A cultural history of *Diplodocus carnegii*, 1902-1913' (promotie 2017, promotoren K. van Berkel en F. van Lunteren), Azadeh Achbari, 'Rulers of the winds: How academics came to dominate the science of the weather, 1830-1870' (promotie 2017, promotoren F. van Lunteren en C. Davids) en Nicolàs de Hilster, 'Navigation on wood. Wooden

navigational instruments in the period 1590 – 1731' (promotie 2018, promotoren C. Davids en F. van Lunteren).

Het redacteurschap door Ida Stamhuis van *Centaurus*, het officiële tijdschrift van de European Society for the History of Science, heeft normale voortgang gevonden.

In 2018 zal Ida Stamhuis met pensioen gaan. Gekeken zal worden hoe deze positie opnieuw kan worden ingevuld.

2. ALGEMEEN

2.1 Samenstelling

drs. mw. A. Achbari (Azadeh)	PhD (0,8 fte) tot 1 jan. 2015, toen gastlid
dr. hr. D.J. Beckers (Danny)	universitair docent (0,3 fte)
prof.dr.hr. F.H. van Lunteren (Frans)	gewoon hoogleraar (0,4 fte)
dr.hr. M. Realdi (Matteo)	postdoc (1 fte), June 2015 – May 2017.
dr. mw. I.H. Stamhuis (Ida)	universitair hoofddocent (0,5 fte)
dr. hr. A.C. Flipse (Ab)	gastlid
mw. M. Meredith (Margaret)	gastlid vanaf februari 2017
dr. hr. C. de Pater (Kees)	gastlid

Van Lunteren is hoofd en Stamhuis secretaris.

Toelichting

- Danny Beckers is voor de rest van de tijd verbonden aan zijn Nijmeegse bedrijf Bureau Beckers BV, dat zich specialiseert in de begeleiding van autistische jongeren naar een plaats in de samenleving.
- Ab Flipse is medewerker (universiteitshistoricus) van de Faculteit Letteren / Geesteswetenschappen van de VU (0,6 fte).
- Frans van Lunteren is eveneens aangesteld aan de Universiteit Leiden (0,5 fte).
- Realdi Matteo was een Marie Skłodowska-Curie fellow. Research project: "The travelling astronomers. International collaborations after World War II and the reorganization of European astronomy (1953-1985)", betaald door EU's Horizon 2020 research and innovation programme onder de MSCA grant agreement n. 656139.

3. ONDERWIJS

3.1 Overzicht colleges

2015

Vak	Docenten	Omvang	Studie	Aantal
Wetenschapsgeschiedenis 2014/2015 - periode 4	Beckers	3 erts	Bachelor Wiskunde/BA	150
History of Science 2014/2015 - periode 5	Beckers	3 erts	Bachelor CS / IMM / LI	125
Science and Society in a Historical Perspective 2014/2015 periode 4+5	Beckers	6 erts	Master students FEW / LET	5
Wetenschapsgeschiedenis voor Aardwetenschappers	Van Lunteren	3 erts	Bachelor Aardwetenschap pen	30
Geschiedenis van de Natuurwetenschappen	Van Lunteren	3 erts	Bachelor Farm., Med. Natuurw.	54
Geschiedenis van de Levenswetenschappen	Stamhuis & Van Lunteren	3 erts	Bachelor Biologie & Biom. Wetensch.	70
Honours Course Stevin Centre: Science and Religion; Views from history	Flipse, Van Lunteren, Stamhuis (coörd.) e.a.	6 erts	VU en UvA Honours	20

2016

Vak	Docenten	Omvang	Studie	Aantal
Wetenschapsgeschiedenis 2015/2016 - periode 4	Beckers	3 erts	Bachelor Wiskunde/BA	25
History of Science 2015/2016 - periode 5	Beckers	3 erts	Bachelor CS / IMM / LI	175
Science and Society in a Historical Perspective 2015/2016 periode 4+5	Beckers	6 erts	Master students FEW / LET	6

Wetenschapsgeschiedenis voor Aardwetenschappers	Van Lunteren	3 erts	Bachelor Aardwetenschappen	35
Geschiedenis van de Natuurwetenschappen	Van Lunteren	3 erts	Bachelor Farm., Med. Natuurw.	65
Wetenschap in actie	Van Dongen, Van Lunteren	6 erts	Bachelor Scheikunde	70
Geschiedenis van de Levenswetenschappen	Stamhuis & Van Lunteren	3 erts	Bachelor Biologie & Biom. Wetensch.	80
Honours Course Stevin Centre: Science and Religion; Views from history	Flipse, Van Lunteren, Stamhuis (coörd) e.a.	6 erts	VU en UvA Honours	10

2017

Vak	Docenten	Omvang	Studie	Aantal
Wetenschapsgeschiedenis 2016/2017 - periode 4	Beckers	3 erts	Bachelor Wiskunde/BA	100
History of Science 2016/2017 - periode 5	Beckers	3 erts	Bachelor CS / IMM / LI	250
Science and Society in a Historical Perspective 2016/2017 periode 4+5	Beckers	6 erts	Master students FEW / LET	4
Wetenschapsgeschiedenis voor Aardwetenschappers	Van Lunteren	3 erts	Bachelor Aardwetenschappen	60
Geschiedenis van de Natuurwetenschappen	Van Lunteren	3 erts	Bachelor Farm., Med. Natuurw.	30
Wetenschap in actie	Van Dongen, Van Lunteren	6 erts	Bachelor Scheikunde	70

Geschiedenis van de Levenswetenschappen	Stamhuis & Van Lunteren	3 ects	Bachelor Biologie	50
Honours Course Stevin Centre: Science and Religion; Views from history	Flipse, Van Lunteren, Stamhuis (coörd) e.a.	6 ects	VU en UvA Honours	15

3.2 Verder over onderwijs

Flipse verzorgde colleges in het kader van de cursussen Wetenschapsgeschiedenis voor geesteswetenschappers (Ba), het Honours program Humanities (Ba), het Historisch Seminar (Ba), het college Civil Society (Ba; minor History of Religion), Medische geschiedenis voor Geneeskundestudenten in de cursussen Arts en Patient (Ba), en voor de Pre-University Course Science and Religion (VWO), en daarnaast begeleidde hij enkele Ba-scripties Geschiedenis. Van Lunteren verzorgde eveneens colleges in het kader van de cursus Wetenschapsgeschiedenis voor geesteswetenschappers (Ba) en daarnaast participeerde hij als docent in de cursus Research Integrity voor aio's van de Faculteit der Bètawetenschappen, die hij samen met Marjolein Visser, hoogleraar gezondheidswetenschappen, heeft opgezet.

4. PUBLICATIES

4.1 Wetenschappelijke publicaties

A. Achbari

- A. Achbari, 'Building Networks for Science', *Isis* 106 (2015): 257–282.
A. Achbari and F. H. van Lunteren, 'Dutch Skies, Global Law', *HSNS* 46 (2016), 1–43.
A. Achbari, 'The Reviews of *Leviathan and the Air-Pump*: A Survey', *Isis* 108 (2017), 108–116.

D.J. Beckers

- D.J. Beckers & M. Tompitak, 'Solide en gedegen onderwijs: Wiskunde en natuurkunde onderwijsdiscussies in de jaren 1920 als monitor voor disciplinevorming', *Studium: tijdschrift voor wetenschaps- en universiteitsgeschiedenis / revue d'histoire des sciences et des universités* 8 (2015), 84–100.
D.J. Beckers, 'Marvellous mathematics: How mathematicians wanted to improve the quality of life in post war Europe, 1945-1975', *DVT, Dějiny věd a techniky* 49 (2016), 4, 227–248.
D.J. Beckers, 'Wiskundige voor een betere wereld: Hans Freudenthal (1905-1990) als onderwijskundige'. In: *Zeven grondleggers van de onderwijskunde*, Busato, V., van Essen, M. & Koops, W. (eds.), (Amsterdam: 2016), 113–158.

D.J. Beckers, 'HBS: van modern instituut tot fossiel in 100 jaar', *Studium* 10 (2017), 149-159.

A.C. Flipse

A.C. Flipse (red.) *Verder kijken. Honderdviijfendertig jaar Vrije Universiteit Amsterdam in de samenleving - zesentwintig portretten* (Amsterdam: VU University Press 2016).

A.C. Flipse, 'Inleiding: Vrije Universiteit en samenleving sinds 1880', in: Ab Flipse (red.), *Verder kijken* (2016), 11-18.

A.C. Flipse, 'Gerardus Johannes Sizoo: Vrij en verantwoordelijk in kernfysica, geloof & wetenschap en bestuur', in: Ab Flipse (red.), *Verder kijken* (2016), 123-130.

A.C. Flipse, 'Jan Lever: Bioloog, bruggenbouwer & boegbeeld van de VU', in Ab Flipse (red.), *Verder kijken* (2016), 195-202.

A.C. Flipse (red.), *Een VU-theoloog die verder keek: Harry Kuitert, zijn theologie en de samenleving* (Amsterdam 2017).

H. Cook and A.C. Flipse, 'Jan Lever: Challenging the Role of Typological Thinking in Reformational Views of Biology', *Philosophia Reformata* 82/1 (2017), 3-25.

A.C. Flipse, 'Van maagd naar griffioen. Identiteit, profilering en corporate identity van de Vrije Universiteit Amsterdam sinds 1989', in: *Universiteit en identiteit*, red. L.J. Dorsman en P.J. Knegtmans (Hilversum: Verloren, 2017), 71-89.

F.L. van Lunteren

A. Achbari and F. H. van Lunteren, 'Dutch Skies, Global Law', *HSNS* 46 (2016), 1-43.

F.H. van Lunteren, 'Clocks to Computers: A "big picture" of the history of science', *Isis* 107 (2016), 762-776.

F.H. van Lunteren, 'Clocks to computers: some clarifications', *Isis* 107 (2016), 800-804.

M. Realdi

M. Realdi (ed.), 'Cento anni di relatività generale. Storie su spazio, tempo, universo', *Giornale di Astronomia*, 42, 4, (2016).

M. Realdi, 'Introduzione. Perché raccontare la storia della relatività generale?', in Realdi, M. (ed.), "Cento anni di relatività generale. Storie su spazio, tempo, universo". *Giornale di Astronomia*, 42, 4, (2016), 2-5.

M. Realdi, "The double image micrometer of Giovanni Battista Amici", *Bulletin of the Scientific Instrument Society* 131 (2016), 11-16.

I.H. Stamhuis

Ida H. Stamhuis and Annette B. Vogt, 'Discipline Building in Germany: Women and Genetics at the Berlin Institute for Heredity Research', *British Journal for the History of Science* 50 (2017), 267-295, DOI [10.1017/S0007087417000048](https://doi.org/10.1017/S0007087417000048).

4.2 Vakpublicaties

D.J. Beckers

D.J. Beckers, Getuigen: rekenstaafjes van Napier, in: *Euclides*. 90, 4 (februari 2015), 6-7.

D.J. Beckers, Getuigen: perfectioneringscursussen, in: *Euclides*. 90, 5 (maart 2015), 22-23.

- D.J. Beckers, Getuigen: het tijdschrift "Euclides", in: *Euclides*. 90, 6 (mei 2015), 10-12.
- D.J. Beckers, Getuigen: onderwijs in de uithoeken van het Romeinse Rijk, in: *Euclides*. 90, 7 (juni 2015), 12-13.
- D.J. Beckers, Getuigen: De HBS in meisjesboeken, in: *Euclides*. 91, 1 (september 2015), 32-33.
- D.J. Beckers, Getuigen: geprogrammeerde cursussen, in: *Euclides*. 91, 2 (oktober 2015), 8-9.
- D.J. Beckers, Getuigen: rekenhulpmiddelen, in: *Euclides*. 91, 3 (december 2015), 29-30.
- D.J. Beckers, Getuigen: Lobatto's Lessen, in: *Euclides*. 91, 4 (februari 2016), 10-11.
- D.J. Beckers, Getuigen: Vluchtende juffertjes, in: *Euclides*. 91, 5 (maart 2016), 22-23.
- D.J. Beckers, Getuigen: Zeven vrije kunsten, in: *Euclides*. 91, 6 (mei 2016), 20-21.
- D.J. Beckers, Getuigen: Rekenkalender, in: *Euclides*. 91, 7 (juli 2016), 16-18.
- D.J. Beckers, Getuigen: Tegeltjeswijsheden, in: *Euclides*. 92, 2 (oktober 2016), 13-14.
- D.J. Beckers, Getuigen: Wiskundig Tijdschrift, in: *Euclides*. 92, 3 (december 2016), 25-27.
- D.J. Beckers, Getuigen: Landmeetkunst, in: *Euclides*. 93, 1 (september 2017), 38-39.
- D.J. Beckers, Een bijzondere maquette: Het monument van oprichting van het Wiskundig Genootschap te Amsterdam, in: *"Dingen die ergens toe dienen": Verhalen over materiële cultuur van wetenschap*. van Gelder, E., Jorink, E., Nieuwland, I., Rijks, M. & Spruit, A. (eds.). Uitgeverij Verloren (2017), 82-85.

A.C. Flipse

- A.C. Flipse, 'Geschiedenis studeren aan de VU, 1918-2015', *Codex Historiae* (februari 2015), 52-57.
- A.C. Flipse, '135 jaar L.A.N.X. Studentencorps aan de Vrije Universiteit', *Larinx*, lustrumeditie 2015.
- A.C. Flipse, 'Geheugen van de VU' (website), doorlopend project sinds november 2015.
- A.C. Flipse, 'Spannend, maar noodzakelijk evolutiedebat', *Nederlands Dagblad*, (30 maart 2015).
- A.C. Flipse, 'Geschiedenis studeren aan de VU, 1918-2015' (blog), *Geheugen van de VU* (15 augustus 2015).
- A.C. Flipse, '135 jaar L.A.N.X. Studentencorps aan de Vrije Universiteit' (blog), *Geheugen van de VU*, (18 augustus 2015).
- A.C. Flipse, 'VU-erfgoed: katheders met de maagd in de tuin' (blog), *Geheugen van de VU* (22 augustus 2015).
- A.C. Flipse, 'Vijftig jaar VUmc' (blog), *Geheugen van de VU* (6 januari 2016).
- A.C. Flipse, 'Het einde van de studentenpartijen aan de VU?' (blog), *Geheugen van de VU* (22 februari 2016).
- A.C. Flipse, 'Bouman and Lindeboom Medical Library geopend' (blog), *Geheugen van de VU* (30 maart 2016).
- A.C. Flipse, 'Academische rituelen: toga's, votum en lofverheffing aan de VU' (blog), *Geheugen van de VU* (1 april 2016).
- A.C. Flipse, 'In Memoriam Harry Brinkman (1934-2016)', *Ad Valvas* (9 mei 2016) en vu.nl.
- A.C. Flipse, 'De opening van het academisch jaar: van opening der lessen naar #oaj', *Geheugen van de VU* (4 september 2016).

- A.C. Flipse, 'Votum is niet per se persoonlijk', opinie in *Ad Valvas* (12 oktober 2016).
- A.C. Flipse, 'Nieuwe faculteit met oude papieren: faculteit der Bètawetenschappen', *VU Magazine* (28 juni 2017).
- A.C. Flipse, 'De Monkey Trial en verder: de evolutietheorie voor de rechter', *Jalta* (13 juli 2017).
- A.C. Flipse, 'Eredocoraten aan de VU' (blog) *Geheugen van de VU* (4 september 2017).
- A.C. Flipse, 'De ChristenUnie en de evolutietheorie', *Jalta* (21 oktober 2017).
- A.C. Flipse, 'Vóór de kip was er de maagd', *VU Magazine* (15 november 2017).
- A.C. Flipse, 'Niet nieuw, wel bijzonder: Bruto academische waarde in historisch perspectief', *Vrije Universiteit Magazine: de VU-formule*, november 2017, p. 3.
- A.C. Flipse, 'Het archief van oratorische vereniging BOPEAS: Neerslag van een omkeer in het studentenleven, 1956-1975', in: Esther van Gelder, Erik Jorink, Ilja Nieuwland, Marlise Rijks en Alice Spruit (eds.), *'Dingen die ergens toe dienen'. Verhalen over materiële cultuur van wetenschap* (Hilversum 2017), pp. 130-133.

F.H. van Lunteren

- F.H. van Lunteren, *Mediating Machines: a proposal for a big picture of the history of science* [blog Shells and Pebbles, 2015].
- F.H. van Lunteren, *Waardevolle metingen* [blog DWC KNAW, 2015].
- F.H. van Lunteren, Editorial: 'Activisme' in: *Nederlands Tijdschrift voor Natuurkunde*, februari-nummer, 2015.
- D. van Delft, van Lunteren, F. H. & Otterspeer, W., *Van Kabinet naar Science Park: 200 jaar faculteit der wiskunde en natuurwetenschappen* (Leiden: Universiteit Leiden, 2015).
- D. van Delft en F.H. van Lunteren, *Van Kabinet naar Science Park*, deel 1: *Eureka!* 51 (2015), 22-24; deel 2: *Eureka!* 52 (2016) 25-27.
- F.H. van Lunteren, "The missing history of the 'laws of nature'". Blog 'Shells and Pebbles', posted on November 7, 2016.
- F.H. van Lunteren, 'Four Easy Pieces', *Isis Journal Facebook*, posted on March 13-16, 2017.
- F.H. van Lunteren, "Kleine zaken': De oude hoofdwatch op het Janskerkhof in Utrecht', in: E. van Gelder et al., *'Dingen die ergens toe dienen'. Verhalen over materiële cultuur van wetenschap* (Hilversum: Verloren 2017), 170-173.
- F.H. van Lunteren, "Het fundament van de wiskunde", *Eureka!* 58, 21-22.
- F.H. van Lunteren, Editorial: 'Reproduceerbaarheid', *Nederlands Tijdschrift voor Natuurkunde* 83, Mei 2017.

I.H. Stamhuis

- Ida H. Stamhuis, 'Intellectuele hartstocht. Over Tine Tammes (1871-1947)', in: Carolien van Bergen, Arko Oderwald, Koos Neuvel (redactie), *Laatbloeiers* (De Tijdstroom, Utrecht, 2015) 83-91.
- Ida H. Stamhuis, 'Het Groningse Apparaat voor Scheve Kansverdelingen', In: Esther van Gelder, Eric Jorink, Ilja Nieuwland, Marlise Rijks, Alice Spruit (red.). *'Dingen die Ergens toe Dienen.'* *Verhalen over Materiële Cultuur van Wetenschap*, (Hilversum: Verloren, 2017) 86-89.

4.3 Recensies e.d.

D. Beckers

Ton van Helvoort, Een verborgen revolutie. De computerisering van de rijks-universiteit Groningen, in: *Studium: tijdschrift voor wetenschaps- en universiteitsgeschiedenis / revue d'histoire des sciences et des universités* 8 (2015), 236-238.

Harm Jan Smid, Zestig jaar hart voor wiskundeonderwijs, in : *Studium: tijdschrift voor wetenschaps- en universiteitsgeschiedenis / revue d'histoire des sciences et des universités* 8 (2015), 238-239.

Gerard Alberts en Ruth Oldenziel (eds.), Hacking Europe. From computer cultures to demoscenes, in: *Studium: tijdschrift voor wetenschaps- en universiteitsgeschiedenis / revue d'histoire des sciences et des universités* 8 (2015), 169-170.

François Euvé, Mathématiques, astronomie, biologie et soin des âmes, in: *Studium: tijdschrift voor wetenschaps- en universiteitsgeschiedenis / revue d'histoire des sciences et des universités* 8 (2015), 166-167.

Bastiaan Willink, Karakters. Uitblinken en mislukken bij de geleerdenfamilie Korteweg 1840-1970, in: *Studium: tijdschrift voor wetenschaps- en universiteitsgeschiedenis / revue d'histoire des sciences et des universités*. 8 (2015), 117-119.

A.C. Flipse

Peter Harrison, *The Territories of Science and Religion* (2015), *Centaurus* 58/4 (2016) 318-320.

I.H. Stamhuis

Jean-Guy Prévost and Jean-Pierre Beaud, *Statistics, public debate and the state, 1800-1945: a social, political and intellectual history of numbers*, London, Pickering and Chatto, 2012. *Bulletin for the British Society for the History of Mathematics* 30 (2015) 87-88.

Patricia Faasse, *Een beetje opstandigheid. Johanna Westerdijk, de eerste vrouwelijke hoogleraar van Nederland*, Amsterdam/Antwerpen, Atlas Contact, 2012 en Dineke Stam, m.m.v. Mineke Bosch en Nazila Ahmadie, *Briljante studente, heel origineel! Negentig jaar Fonds Dr. Catherine van Tussenbroek voor vrouwen in de wetenschap*, Stichting Fonds Catherine van Tussenbroek, Verloren, Hilversum, 2016. *Studium* 10 (2017) 110-113.

5. VOORDRACHTEN, CONGRESSEN, SYMPOSIA

5.1 Organisatie van congressen, symposia, e.d.

D. Beckers

- NVvW jubileumcongres - medeorganisator 15 april 2015.

A.C. Flipse

- Workshop Expertisegroep recent erfgoed: Op de museale weegschap, SAE / Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed / VU (4 juni 2015)

- Symposium & Dijksterhuislezing 2015, SAE / Radboud Universiteit Nijmegen (16 september 2015)
- Symposium rondom de lancering van 'Geheugen van de VU', Vrije Universiteit Amsterdam (4 november 2015)
- Symposium en boekpresentatie - 'Een VU-theoloog die verder keek: Harry Kuitert, zijn theologie en de samenleving', VU Amsterdam (24 november 2016)
- Symposium Digitalisering en de praktijk van het academisch erfgoed, SAE / VU Amsterdam (1 juni 2017)

F.H. van Lunteren

- Woudschotenconferentie 'Material cultures of science', Zeist, 19-20 juni 2015.
- Conference 'Museums and the (loss of) the encyclopedic ideal', Haarlem, 21-22 april 2017.

M. Realdi

- Three interdisciplinary seminars at the Stevin Centre for the History of Science and Humanities, Vrije Universiteit Amsterdam, February-April 2017: stevincentre.com.
- International meeting "First Teylers Meeting on History of Astronomy and Physics". Meeting theme: "Crossing borders. Internationalism in Twentieth Century Astronomy and Physics", Teylers Museum, Haarlem, the Netherlands, 12 April 2017.

I.H. Stamhuis

- Stevin seminars, zie stevincentre.com.
- Facts and Figures For the Market: How Evidence Entered Political Economy
Organisatoren: Ida Nijenhuis (Huygens Institute, Den Haag and Ida Stamhuis; Symposium 070, part (I) and part(II): 14th International Congress for Eighteenth-Century Studies, Erasmus University Rotterdam, July 27-31, 2015.
- Statistics and Power - Power of Statistics? Organisatoren Annette B. Vogt (Max Planck Institute for the History of Science, Berlijn) and Ida H. Stamhuis; ESHS Conference: Science and Power, Science as Power; Prague, September 22-24, 2016.
- Conferentie 'Stevin Inside Out: New perspectives on Simon; Organiserend comité: Ida Stamhuis Karel Davids en Fokko Jan Dijksterhuis (CLUE+ Research Institute + Stevin Centre for History of Science and Humanities, Vrije Universiteit Amsterdam), Rienk Vermij (University of Oklahoma), Amsterdam, December, 16-17 2016.

5.2 Voordrachten binnenland

D. Beckers

- 22 april 2017 HBS, van modern instituut tot fossiel in 100 jaar; Gewina bijeenkomst HBS, Dordrecht).
- 19 sept. 2017 A millenium of math education in The Netherlands; opening lecture ICHME conference, Utrecht.

A.C. Flipse

- 19 jan. 2015 'Christelijk rekenen? Zin en onzin van het VU-ideaal van christelijke wetenschap', Rotary-avond, Amstelveen.
- 16 april 2015 'De VU, Abraham Kuyper en de Keizersgracht, 1883-2015: op locatie', voorontvangst Abraham Kuyperlezing.
- 4 juni 2015 'De Ecocirc: recent erfgoed aan de Vrije Universiteit', workshop Expertisegroep recent erfgoed: Op de museale weegschap, SAE en Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.
- 23 juni 2015 'Academisch burgerschap: "Civitas Academica" of "Drilschool voor gedresseerde papegaaien", Themamiddag Academisch Burgerschap Know, VU.
- 18 aug. 2015 'The Life and Thought of Abraham Kuyper: Science and Christianity', Science and Religion Summer Seminar, Vrije Universiteit, Amsterdam: 17-20 augustus.
- 16 sept. 2015 'Verzuilde wetenschapsgeschiedenis? VU-wetenschapshistoricus Reijer Hooykaas (1906-1994) over geloof en wetenschap', Symposium & Dijksterhuislezing 2015, Radboud Universiteit Nijmegen.
- 4 nov. 2015 'Geheugen van de VU: digitale geschiedenis en online herinneringsplatform', Lancering Geheugen van de VU, 4 november 2015, Vrije Universiteit.
- 11 dec.2015 'Van Maagd naar Griffioen: profilering, identiteit en corporate identity aan de Vrije Universiteit, 1989-2015', Symposium 'Universiteit en identiteit', Utrecht.
- 23 febr. 2016 'Geheugen van de VU: digitale geschiedenis', archivarissen-overleg PAZU/VSNU.
- 5 sept. 2016 'The History of the Vrije Universiteit Amsterdam and its Faculty of Humanities, 1880-2016', opening facultair jaar.
- 17 sept. 2016 'Vierhonderd jaar Keizersgracht 166: geschiedenis van het huis', Feest van de Bouwsels, Vierhonderd jaar Keizersgracht 166.
- 11 april 2017 'Maagd en/of Griffioen: identiteit, profilering en corporate identity van de Vrije Universiteit Amsterdam sinds 1989', presentatie verdiepingssessie College van Bestuur.
- 11 april 2017 'Hooglerarenportretten: vanwaar, waartoe?', bezinningsmiddag erfgoed UBVU.
- 20 april 2017 'De VU internationaal sinds 1880', lezing VU International Office.
- 23 juni 2017 'The VU and its corporate image since 1880. How the Vrije Universiteit Amsterdam has continually retold its own history', Woudschoten conference for the history of science in the Netherlands, 23-24 June 2017.
- 7 juli 2017 'Historie van de discussie rond schepping en wetenschap – van de kerkvaders tot 2016', Studiegroep Baambrugge.
- 27 okt. 2017 'A Laboratory Revolution at a Calvinist University. The Physiological Laboratory and the Valerius Clinic of the Vrije Universiteit Amsterdam 1918-1924', The Laboratory Revolution 1850-1950. The Rise of the

Laboratory and the Changing Nature of the University, Groningen, October 26-27.

- 30 nov. 2017 'The universities between the state and the market: changes in governance, funding and quality control since the 1980s in the Netherlands. The case of the Vrije Universiteit Amsterdam and its distinctive identity', Funding Bodies in Late Modern Science, Utrecht, 30 November–1 December.

F.H. van Lunteren

- 29 jan. 2015 The nature of scientific discovery, gastcollege aio's geneeskunde, Universiteit Utrecht.
- 16 maart 2015 History of science in five metaphors, 1. The body and the clock, lunchlezing Delft.
- 23 maart 2015 History of science in five metaphors, 2. The balance and the steam engine, lunchlezing Delft.
- 30 maart 2015 History of science in five metaphors, 3. The computer, lunchlezing Delft
- 2 april 2015 Van klok tot computer, Ouderdag Leidsche fles, Leiden.
- 20 april 2015 Keplers *Mysterium Cosmographicum*, Lunchlezing Leidsche fles, Leiden.
- 3 mei, 2015 Gastcollege Roosevelt College Middelburg.
- 2 juni 2015 Sterren kijken achter de dijken, College Olympiade Leiden.
- 11 juli 2015 Einstein in Leiden, Conferentie A Century of Gravitational Lensing: from Theory to Application, Leiden.
- 4 okt. 2015 Galilei en de ontdekking van de hemel, lezing voor Natuurkundig Gezelschap en Kring Minnaert.
- 28 okt. 2015 Jury-rapport Boerhaave biografieprijs.
- 16 dec. 2015 Galileo Galilei, Woensdagavondgezelschap, Utrecht.
- 18 dec. 2015 Machines as metaphors, Observatory seminar, Leiden.
- 30 jan. 2016 'The nature of scientific discovery', aio's geneeskunde, Universiteit Utrecht.
- 10 febr. 2016 'Teylers Museum', studenten Life Sciences, VU Amsterdam, Teylers Museum, Haarlem.
- 11 april 2016 'De eeuw van de natuurkunde? Veranderingen in de fysica in de 20ste eeuw', alumnidag Leidsche Fles "Toen en nu", Leiden.
- 18 april 2016 'Wetenschap als spiegel van de maatschappij', Ouderdag Leidsche Fles, Leiden.
- 29 april 2016 'Paul Ehrenfest', lunchlezing Leidsche Fles, Leiden.
- 17 mei 2016 Galileo Galilei: heldendom en hoogmoed, Paradisolezing, Amsterdam
- 16 juni 2016 'Wereldbeeldenmachines', Carmel College Salland, Raalte.
- 25 juni 2016 'Academische vrijheid en de bètawetenschappen', 7de KNAW-Hendrik Muller Zomerseminar, Amsterdam.
- 2 sept. 2016 'Van klok tot computer: hoe machines het wetenschappelijk beeld van de natuur bepaalden', Prometheus, Leiden.
- 8 okt. 2016 'The information universe: a historical perspective', 'The Information Universe' conference, Groningen.

- 13 okt. 2016 Commentaar op dissertatie Jeroen Bouterse, Promovendiweekend Huizinga Instituut, Hilversum.
- 27 okt. 2016 Opening presentatie database Leidse hoogleraren, Leiden.
- 28 okt. 2016 Presentatie juryrapport Boerhaave Biografieprijs, Koninklijke Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen, Haarlem.
- 31 okt. 2016 'Deskundigheid in historisch perspectief', Skepsis-congres 'Expert gezocht', Zwolle.
- 14 nov. 2016 Gastcollege 'History of scientific publications', Minor LST, Leiden.
- 9 dec. 2016 Juryrapport Teylers Prijsvraag, Teylers Museum Haarlem.
- 16 dec. 2016 Comments on session on 'Linkages: Methodology, Philosophy and Mechanics' of the conference 'Stevin, Inside Out: New Perspectives on Simon Stevin', Amsterdam.
- 27 jan. 2017 'The nature of scientific discovery', gastcollege aio's geneeskunde, Universiteit Utrecht.
- 1 febr. 2017 'Het raadsel van de tijd', studentenvereniging Prometheus, Leiden
- 15 febr. 2017 'De wetenschappelijke revolutie en de metamorfose van het wereldbeeld', Bonaventura College, Leiden.
- 22 maart 2017 Comments on Massimiliano Badino, 'From here to eternity: the emergence of order in 18th-century celestial mechanics', Stevin Centre, Amsterdam.
- 24 maart 2017 Scientific discovery and other myths, studentenconferentie wetenschapscommunicatie 'Myths and Misconceptions', Leiden.
- 21 april 2017 'The 19th-century rise of 'popular science' and decline of physico-theology', Conference 'Museums and the (Loss of) the Encyclopedic Ideal', Haarlem.
- 27 okt. 2017 'The virtues of the laboratory'. Conference 'The Laboratory Revolution', Groningen.
- 17 nov. 2017 'Stormy weather: the British creation of Buys Ballot's law' NVBM Autumn Symposium 'The heritage of Buys Ballot', Wageningen.
- 20 nov. 2017 Gastcollege 'History of scientific publications', Minor LST, Leiden.
- 15 dec. 2017 Ontdekken, bewijzen en weerleggen in de wetenschap: mythes en misverstanden, WND-conferentie Noordwijk.

M. Realdi

- 18 jan. 2017 Under Spanish sky. Astronomy and power during Franco's dictatorship (1939-1975). Stevin Centre for the History of Science and Humanities, Vrije Universiteit Amsterdam.
- 12 april 2017 The travelling astronomers. European site-testing campaigns in the Northern Hemisphere, First Teylers Meeting on History of Astronomy and Physics, Teylers Museum Haarlem.

I.H. Stamhuis

- 28 juli 2015 Kluit's assessment of facts and figures in the new statistics, ISECS 2015 Rotterdam.

- 25 febr. 2016 Discoveries in (certain) newspapers and secondary school books; Scientific Highlight, Faculteitscolloquium FBW, Vrije Universiteit Amsterdam.
- 10 maart 2016 "What Use is it in the Long Run to Resist Something that is Bound to Happen Anyway?" Statistics at the Basis of 19th C. Politics. Universiteit van Amsterdam, 2016-03-10. APES: Filosofie of Science Seminar, Amsterdam.
- 26 nov. 2016 (R)Evolutie van Kennisontwikkeling; Open Universiteit; gastcollege.
- 27 okt. 2017 'Gendered Roles of Workers in New Academic Institutions. Women and Men in Genetics and Radioactivity'; The Laboratory Revolution 1850-1950. The Rise of the Laboratory and the Changing Nature of the University; Groningen, October 26-27.

5.3 Voordrachten buitenland

A.Achbari

- 17 aug. 2017 Dutch Participation in the Multinational Tide Experiment of 1835. Estimated Truths. Conference at Max Planck Institute, Berlin, 16-18 aug.

D. Beckers

- 24 nov. 2016 Hans Freudenthal: Mathematik für Weltbesserung, Wuppertal.
- 19 jan. 2017 Mathematics and quality of life, January 19-25, Praha / Tri Studne (Czech Republic).

Ab Flipse

- 23 sept. 2016 'Changes in university governance in the Netherlands in the 20th century: more or less autonomy? The case of the 'Free University' Amsterdam', 7th *International Conference of The European Society For The History of Science* (ESHS 2016), 22-24 september 2016, Prague.
- 25 aug. 2016 The Vrije Universiteit Amsterdam and Islam in the 21st century', Another religion? Neo-Calvinism and Islam Conference, Istanbul/Kampen, 25-26 August, 2016.

F.H. van Lunteren

- 24 sept. 2016 Machines as metaphors: a big picture of the history of science , Meeting of the European Society for the History of Science, Praag.
- 11 nov. 2017 'The convoluted road towards the Meter Convention', HSS Annual Meeting, Toronto.

M. Meredith

- 7 April 2017 "United in One Grand Pursuit": The Republic of Letters as an Imagined Community, 1750-1800, Twelfth Annual Conference of The British Society for Literature and Science at the University of Bristol, 6-8 April 2017.

M.Realdi

- 24 sept. 2015 "Reflecting powers. The foundation of the Asiago Astrophysical Observatory in fascist Italy". International workshop "Astronomy and astronautics under dictatorial regimes", University of Valencia (Valencia, Spain).
- 10 dec. 2015 "Cosmic evolution and creation. The religious dimension of astronomy in Franco's Spain". International meeting "Mathematical sciences and twentieth century dictatorships", Portuguese Society for the History of Mathematics (Lisbon, Portugal).
- 13 mei 2016 "The question of the origin of the universe. Georges Lemaître and the debates on the primeval-atom hypothesis (1931-1952)". International workshop "Re-thinking twentieth century cosmology", Centre for the History of Science, Autonomous University of Barcelona (Barcelona, Spain)
- 24 sept. 2016 "Negotiating the sky. UK plans to operate large telescopes in Franco's Spain (1965-1975)", VII Conference of the European Society for the History of Science (Prague, Czech Republic).
- 28 sept. 2016 "Looking south. International collaborations in optical astronomy and solar physics in post-WWII Europe (1953-1979)". Annual meeting of the Italian Physical Society (Padua, Italy).
- 6 okt. 2016 "Astronomers in a strange land. British site-testing campaigns in Franco's Spain (1965-1975)", XXXVI Meeting of the Italian Society of Historians of Physics and Astronomy (Napoli, Italy).

I.H. Stamhuis

- 6 juni 2015 Gender in Statistical Practice and Theory: The Dutch Case. On: Gendering Science: Women and Men Producing Knowledge, Conference DHST Commission on Women and Gender, Prague June 4-6.
- 3 juli 2015 'The cruel contrast between what exists in society and what ought to exist'. Hendrick Quack, A Statistical Life in 19th C. Netherlands. Annual Meeting BSHS Swansea.
- 6 nov. 2015 The Stevin Centre: one of the Dutch university centers in the history of science and humanities: an international trend? Conference Reflecting on the Fragmentation of the Field of History of Science and Technology. Perspectives from Europe ESHS, Nov. 5-7.
- 28 april 2016 "What use is it in the long run to resist something that is bound to happen anyway?" Statistics at the Basis of 19th c. Politics; Heidelberg, Academy Conference: Science, Numbers, Politics, 28-30 april.
- 23 sept. 2016 Kluit's assessment of facts and figures in the new statistics; ESHS Conference: Science and Power, Science as Power; Prague, September 22-24.
- 4 nov. 2016 'The Netherlands as a statistical laboratory in Europe, the case of agriculture 1850 - 1940', Workshop History of European Agricultural Statistics Centre for Institutions and Economic History in association

- with the History Group of the Royal Statistical Society; Henley Business School, Whiteknights Campus, University of Reading.
- 8 juni 2017 “What Use is it in the Long Run to Resist Something that is Bound to Happen Anyway?” Statistics Settling in 19th C. Politics, Academy Conference “Working Numbers“: Science and Contemporary Politics; Akademie der Wissenschaften, Heidelberg; 8 - 10 June.
- 24 juli 2017 Centaurus: an International History of Science Journal with a European Brand; ICHS Rio de Janeiro,; Symposium 067: 21st Century Challenges For History of Science and History of Medicine Journals.

6. VERDERE RELEVANTE FUNCTIES EN ACTIVITEITEN

6.1 Binnen de universiteit

Ab Flipse

- Secretaris/lid Historische Commissie VU
- Bestuurslid Stichting Vrienden UBVU
- Lid stuurgroep Kunst, Erfgoed, Archief
- Lid werkgroep Bijzondere collecties UBVU
- Hoofdredactie Geheugenvandevu.nl
- Redactie website afdeling Art & culture, History and Antiquity, <https://fgw.vu.nl/nl/over-de-faculteit/afdelingen/kunst-en-cultuur-geschiedenis-oudheid/index.aspx>

F.H. van Lunteren

- Vertrouwenspersoon integriteit Betafaculteit VU
- Benoemingsadviescommissie leerstoel medische geschiedenis VU (2017)

I.H. Stamhuis

- Hoofd Stevin Centre for History of Science and Humanities
- Lid Historische Commissie VU
- Lid Béta-Bibliotheekcommissie VU
- Promotie Azadeh Achbari; lid leescommissie, 22-11-2017

6.2 Nevenfuncties, nevenactiviteiten, e.d.

A. Achbari

- Lid De Nationale DenkTank Alumni

D. Beckers

- Digitalisering vakblad *Euclides* (1924 -) www.vakbladeuclides.nl
- Digitalisering *Nieuw Archief voor Wiskunde* (1875 - 1999; work in progress)
- Lid van de werkgroep Geschiedenis van de Nederlandse Vereniging voor Wiskundeleraren

- Lid van de commissie Persoonlijke Archieven Wiskundigen van het Koninklijk Wiskundig Genootschap

Ab Flipse

- Redactielid *Studium. Tijdschrift voor Wetenschaps- en Universiteitsgeschiedenis*
- Bestuurslid Stichting Academisch Erfgoed
- Lid Maatschappij der Nederlandse Letterkunde
- Adviseur Geloof & wetenschap.nl

F.H. van Lunteren

- Voorzitter bestuur Stichting Historische Commissie voor de Leidse Universiteit
- Voorzitter bestuur Octavie Siegenbeek van Heukelom Stichting, Leiden
- Wetenschappelijke Raad Scaliger Instituut
- Wetenschappelijke Raad Museum Boerhaave
- Bestuur Stichting Vrienden van de Leidse Universiteitsbibliotheken
- Advisory editor Isis
- Redactie Nederlands Tijdschrift voor Natuurkunde
- Committee on Meetings and Programs van de Amerikaanse History of Science Society
- Wetenschapscommissie Teylers Museum
- Gastschrijvercommissie Universiteit Leiden
- Studium Generale-commissie Universiteit Leiden
- Panel Kwaliteitsindicatoren in de Geesteswetenschappen van het Huizinga Instituut
- Voorzitter jury Boerhaave biografieprijs 2015
- Benoemingsadviescommissie Clusius-leerstoel Leiden (2015)
- Promotiecommissie Bart Karstens, Wijsbegeerte, Universiteit Leiden (2015)
- Promotiecommissie Pedro Russo, Sterrewacht Leiden (2015)
- Leescommissie dissertatie Peter de Ruiter over het Mijnwezen in Nederlands-Indië (Utrecht, 2016)
- Oppositiecommissie dissertatie Fedde Benedictus over Reichenbach en waarschijnlijkheid (Utrecht, 2017)

M. Realdi

Training activities:

- Course "Oral histories and life stories", Huizinga Institute of Cultural History (Amsterdam, the Netherlands; February-March 2016)
- School "Radboud Spring School on Digital Humanities", Radboud University (Nijmegen, the Netherlands; 29-31 March 2017)
- Course "Writing a scientific article", Taalcentrum, Vrije Universiteit Amsterdam (Amsterdam, the Netherlands; April-May 2017)

Archival research:

- Georges Lemaître Archive, Institute for Astronomy and Geophysics 'Georges Lemaître' (Louvain la Neuve, Belgium; 13-14 July 2015)
- Marcel Minnaert papers, Noord-Hollands Archief (Haarlem, the Netherlands; 1-6 October 2015)

- Antonio Romañá papers, Historical Archive of the Society of Jesus (Barcelona, Spain; 15-16 October 2015)
- Giorgio Abetti papers, Arcetri Astronomical Observatory (Florence, Italy; 19-21 October 2015)
- Giovanni Silva papers, Padua Astronomical Observatory (Padua, Italy, 22 October 2015)
- Karl-Otto Kiepenheuer papers, Deutsches Museum (Munich, Germany; 26-27 October and 30 October 2015)
- European Southern Observatory Archive (Garching bei München, Germany; 28-29 October 2015)
- European Southern Observatory library (Santiago de Chile; 23-27 November 2015)
- José Maria Albareda papers, Un. of Navarra (Pamplona, Spain; 25-27 January 2016)
- Roque de los Muchachos Observatory (La Palma, Spain; 9-10 March 2016)
- Canary Institute for Astrophysics (Tenerife, Spain; 16-17 March 2016)
- Royal Greenwich Observatory Archive, University of Cambridge (Cambridge, UK; 4-8 April 2016)
- Fred Hoyle papers, St. John's College (Cambridge, UK; 7 April 2015)
- Edinburgh Astronomical Observatory (Edinburgh, UK; 26-29 June 2016)
- Center for the History of Science, Royal Swedish Academy of Sciences (Stockholm, Sweden; 29 August – 2 September 2016)

Other activities and functions:

- Referee for "European Journal Physics H. Historical Perspectives on Contemporary Physics"
- Public engagement activity with primary- and secondary-school pupils (Trento, Italy; 5 May 2017)
- Website on "The travelling astronomers", <http://thetravellingastronomers.eu/> (in progress)
- Scaliger fellow at the Leiden Un. Library (Leiden, the Netherlands; June-July 2017)
- Member of the Italian Society of Historians of Physics and Astronomy (SISFA)
- Member of the European Society for the History of Science (ESHS)

I.H. Stamhuis

- Editor-in-Chief *Centaurus*
- Member Editorial Board *Russian Studies in the History of Biology*
- Lid Council of the European Society for the History of Science
- Lid Strategic Planning Group History of Science Society, 2014-2015
- Associate Member International Statistical Institute
- Associate Member International Academy for the History of Science
- Oppositie bij promotie Bart Karstens, Leiden, 18-11-2015.
- Chair Nominations Committee Council DHST-IUHPS for elections July 2017, Rio de Janeiro